

اخبار

قانون ضریب سختی کار اصلاح شود

وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی با تأکید بر اصلاح قانون ضریب سختی کار گفت: با ایجاد انگیزه، بهره‌وری کارگران افزایش پیدا می‌کند. لذا باید کارفرما درک مناسبی از کارگر داشته باشد.

به گزارش ایرنا، سیدصورت مرتضوی روز سه‌شنبه در جریان بازدید از معدن زغال سنگ هوشی کوهبنان با اشاره به اهمیت پرداخت باموقع حقوق کارگران افزود: سخت‌تر از فرسودگی کارگری، موضوع بی‌انگیزگی است، کارگر باید انگیزه داشته باشد و یکی از عوامل ایجاد انگیزه برای کارگران، روی گشاده است. وی خاطرنشان کرد: باید برای کارگران ایجاد انگیزه کرد، این کارگران هزینه‌های درمان را خودشان پرداخت می‌کنند و از معدل حقوقشان کم می‌شود. باید سلامتی آنان توسط پزشک مرتب آزمایش شود. من به عنوان وزیر وقتی حقوق نگیرم دچار مشکل می‌شوم، چگونه می‌شود کارگر حقوقش با تأخیر پرداخت شود.

وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی ادامه داد: مشکلات کارگران را درک می‌کنم و این مشکلات باید حتماً برطرف شود. وی با اشاره به مشکل مسکن کارگران تصریح کرد: دولت نهضت ملی مسکن را آغاز کرده و در این زمینه چه کسی سزاوارتر از کارگران است.

سامانه رصد اشتغال روزانه به روزرسانی می‌شود

معاون اشتغال و کارآفرینی وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی گفت: سامانه رصد اشتغال کشور با دستور وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی هر روز به روزرسانی می‌شود.

به گزارش خبرگزاری تسنیم، بیکاری زنان و فارغ التحصیلان دانشگاهی در نرخ بیکاری نقش بسزایی دارند و از سوی دیگر یکی از مشکلات بازار کار برای این دو حوزه است. محمود کریمی بیرانوند، معاون توسعه و اشتغال وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی طی هفته گذشته چندین مرتبه به این موضوع اشاره کرد و گفت: امسال در مصوبات شورای عالی اشتغال کشور بر مهارت‌آموزی و اشتغال فارغ‌التحصیلان دانشگاهی و بانوان تأکید ویژه‌ای شده است.

معاون وزیر تعاون ادامه داد: کاهش نرخ بیکاری فارغ‌التحصیلان یکی از مهم‌ترین برنامه‌های دولت سیزدهم و یکی از شاخص‌های اصلی ارزیابی ما در حوزه اشتغال است. نرخ تحقق ثبت اشتغال در کشور ۳۱ درصد است. پیش از این نیز در چند ماه گذشته کریمی بیرانوند در عین حال تعداد بیکاران فارغ‌التحصیل را حدود یک میلیون نفر اعلام کرده و بیان کرده بود: فقدان اطلاعات دقیق و تکمیلی از جمله مدرک تحصیلی، سن، رشته، محل زندگی، تراکم جمعیتی استان‌ها و مهارت‌های تخصصی مهم‌ترین چالش اساسی رفع مشکلات فارغ‌التحصیلان است. وی گام اول را شناخت دقیق و عمیق مسأله بیکاری دانش‌آموختگان عنوان و اضافه کرد: خلأ مهارت‌آموزی دانش‌آموختگان یکی از چالش‌های اساسی مسأله بیکاری این قشر است.

می‌گیرند، از دریافت یارانه خارج می‌شوند. اما دولت سیزدهم این روش را نادرست دانسته است، چرا که دولت سیزدهم معتقد است داده‌ها درباره دهک‌های اول تا سوم درآمدی که پایین‌ترین درآمد را بین دهک‌های دیگر دارند، کامل و شفاف نیست. بر همین اساس است که چندی پیش وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی اعلام کرد، بزودی پایگاه رفاه ایرانیان موضوع دهک‌بندی یارانه آحاد مختلف را بررسی و به آنها اعلام می‌کند. علیرضا عسگریان، معاون رفاه وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، نیز گفته که می‌خواهیم پرداخت یارانه منصفانه باشد و در نظر داریم که اعداد و ارقام پایگاه رفاه ایرانیان را برخط کنیم. اگر این تغییرات اعمال شود، به صورت طبیعی مبنای استحقاق سنجی خانوارها محسوب می‌شود که براساس آن دهک‌بندی خانوارها تغییر پیدا می‌کند.

به طور کلی، آمار دهک‌های پایین درآمدی (یکم تا سوم) اساساً در دسترس نیست و اینکه چه میزان و چه حجمی از جامعه مشمول دهک‌های پایین درآمدی هستند، عمدتاً در حاله‌ای از ابهام قرار دارد. اما سال گذشته بنابر اعلام مرکز آمار، دهک دهم (ثروتمند) درآمدی کشور با شمول تمامی افرادی که درآمد بالای ۱۶ میلیون تومان دارند، بیش از ۷ میلیون نفر ارزیابی می‌شد. البته هنوز وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی درباره جزئیات جدید دهک‌بندی درآمدی افراد جامعه توضیحی ارائه نداده است، اما آنچه مشخص است اینکه وزارتخانه مبنای کار را بر اساس نظام جامع رفاه و تأمین اجتماعی قرار می‌دهد، چنانچه همین چند روز پیش برای نخستین بار پس از انقلاب دبیرخانه شورای عالی رفاه و وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی ایجاد شد و دبیر این شورانیز معاون رفاه این وزارتخانه منصوب شد. در سال ۱۳۸۳ و در زمان دولت اصلاحات، قانون اصلاح نظام رفاه و تأمین اجتماعی در کشور به تصویب رسید، اما هرگز دولت‌های قبل از دولت سیزدهم اقدام به ایجاد تشکیلات در این باره نکرده بودند که در دولت سیزدهم این امر محقق شده است.

ایجاد دهک‌بندی‌های جدید ذیل شورای عالی رفاه

دهک‌بندی‌های جدید کشور براساس اطلاعات جمع‌آوری شده در «پایگاه رفاه ایرانیان» صورت می‌گیرد و بنا به گفته سیدصورت مرتضوی، وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی دولت سیزدهم، تاکنون ۹۵ درصدش کامل شده و برای تکمیل آن از اطلاعات چندین دستگاه و وزارتخانه استفاده شده است. پایگاه اطلاعات رفاه ایرانیان یک پایگاه آماری است که در حقیقت به تنظیم آنچه خود این پایگاه «تهیه و تنظیم شناسنامه اقتصادی شهروندان ایرانی» می‌نامد، اقدام می‌کند. شناسایی کودکان بازمانده از تحصیل، بهبود سازگار توزیع سبد کالا، رفع همپوشانی بیمه‌ای و ایجاد نقشه فقر و پرانگندگی آن روی نقشه از جمله اهداف این پایگاه تاکنون بوده است. این پایگاه خود ۴۶ زیرپایگاه دیگر دارد که تغذیه‌کننده از مرکز اطلاعات یا دبستان چندین نهاد عمومی و دولتی کشور از شهرداری و سازمان ثبت احوال تا وزارت اقتصاد و نیروی انتظامی و سایر نهادهای اقتصادی و اجتماعی را شامل می‌شود. این پایگاه اطلاعاتی به میزانی دقیق و ریزوار جزئیات می‌شود که حتی از طریق نجا تعداد سفرهای خارجی و میزان ورودی و خروجی بار را نیز در محاسبات مالی افراد لحاظ می‌کند.

به طور کلی، آمار دهک‌های پایین درآمدی (یکم تا سوم) اساساً در دسترس نیست و اینکه چه میزان و چه حجمی از جامعه مشمول دهک‌های پایین درآمدی هستند، عمدتاً در حاله‌ای از ابهام قرار دارد

عکس: علیرضا صوت‌اکبر / آژانس عکس ایران

بررسی ابعاد ایجاد دهک‌بندی‌های درآمدی نادرست در دولت‌های گذشته

خوداظهاری یارانه‌ای دولت یازدهم تبعیض درآمدی را گسترش داد

مشمول یارانه‌نشدن. دولت یازدهم و ایجاد دهک‌بندی‌های ناعادلانه

دهک‌بندی و تقسیم‌بندی گروه‌های اجتماعی مختلف در حوزه سیاست‌گذاری اقتصادی و به‌خصوص حوزه اقتصاد بخش عمومی و رفاه، اهمیتی همه‌جانبه دارد که کیفیت آن به نظام آماری و آمایش سرزمینی هر کشور بستگی دارد. در ایران نیز به دلیل تعدد سیاست‌گذاری‌های رفاهی و اجتماعی دولت در دهه‌های اخیر، این مقوله هر چند اهمیت دوچندان پیدا کرده، اما به دلیل اهمال‌کاری سه دولت گذشته عملاً خبری از دهک‌بندی عادلانه نبوده است. دولت دهم تأکید زیادی بر پرداخت برابر یارانه به همه گروه‌های اجتماعی داشت، از این رو دهک‌بندی‌ها چندان به کار نمی‌آمد، اما در زمستان سال ۱۳۹۲ با مطرح شدن بحث «خوداظهاری» و پرکردن فرم‌های خوداظهاری مالی برای دهک‌بندی یارانه‌ای در دولت حسن روحانی، زمره‌های ایجاد تفاوت بهره‌مندی از امکانات رفاهی و یارانه‌ای در دولت مطرح شد. توزیع «سبد کالا» به‌عنوان طرح تکمیلی دولت حسن روحانی در زمینه پرداخت‌های انتقالی دولت در کنار یارانه‌های نقدی مطرح بود

بررسی‌های روزنامه «ایران اقتصادی» نشان می‌دهد که خوداظهاری و همچنین کم‌کاری دولت‌های گذشته چگونه دهک‌بندی ناقص را به وجود آورده است: معضلی که حالا گریبان اقتصاد و خانوارهای کم‌درآمد را گرفته است. افراد بسیاری هستند که در دهک‌های کم‌درآمد و میانی جامعه قرار گرفته‌اند، اما درآمد آنها به گونه‌ای است که باید آنها را در آخرین دهک قرار داد. نشان به آن نشان که در حال حاضر افرادی هستند که در دهک نهم یا هشتم یا حتی دهک پنجم قرار دارند، اما سال‌هاست که به همراه خانواده معین خارج کشور هستند و بر این مبنا مشمول دریافت یارانه شده‌اند. یا بر عکس افرادی هستند که درآمد آنها همچنان ثابت مانده، اما در دهک دهم قرار گرفته و نمی‌توانند یارانه‌های نقدی دریافت کنند. برخی دیگر با استفاده از دور زدن قانون مشمول دریافت یارانه هستند؛ مثل فردی که دارای چندین ملک است اما آنها را به نام افراد دیگری زده تا بتواند مشمول یارانه شده و مالیات نیز پرداخت نکند. بعضی از اشخاص نیز از حساب شخصی به عنوان کارپرداز یک اداره و یا مؤسسه خیریه استفاده می‌کنند که همین امر باعث شده در دهک دهم قرار بگیرند و

یارانه نقدی

خوداظهاری، ملموس‌ترین واژه در اوایل دهه ۹۰ به عبارتی بهتر در زمستان سال ۱۳۹۲ به هنگام زمامداری دولت یازدهم و در بنبوه گسترش عدالت اجتماعی برای ایجاد دهک‌بندی‌های درآمدی بین افراد جامعه بود که دهان به دهان شنیده می‌شد، واژه‌ای که در همان ابتدا معیاری برای تقسیم‌بندی گروه‌های مختلف اجتماعی بر حسب درآمد بود، اما چند سال بعد به دلیل ناقص بودن این طرح، به عنوان یک معضل شناخته شد. اینجا بود که مشخص شد دهک‌بندی ایجاد شده به این روش نتوانسته عدالت را برقرار سازد. حالا دولت سیزدهم در راستای فراگیر کردن عدالت اجتماعی، می‌خواهد بازنگری اساسی در دهک‌های درآمدی داشته باشد و این کار را براساس نظام جامع اطلاعاتی و پایش اقتصادی انجام می‌دهد. موضوعی که دو دولت یازدهم و دوازدهم هرگز نتوانستند و شاید هم جسارت این کار را نداشتند. آنچه مشخص است، دولت سیزدهم می‌خواهد یارانه‌های پرداخت شود که عدالت در آن عیان باشد.

تشریح اقدامات دولت سیزدهم در راستای افزایش اشتغالزایی و کاهش نرخ بیکاری

اشتغال

است. در واقع این وزارتخانه مکلف است در بازار عرضه و تقاضای اشتغال و نیروی کار تعادل ایجاد کند. بنابراین به منظور ایجاد چنین تعادلی موصوف به ایجاد مشاغل همسو با نیاز جامعه و کارجویان است. دفتر سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی معاونت توسعه کارآفرینی و اشتغال وزارت کار، ۱۴ اقدام مهم در دولت سیزدهم برای تعادل بین عرضه و تقاضا در بازار کار را اعلام کرد. مأموریت‌هایی همچون سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی، راهبری، پایش و نظارت به منظور تنظیم روابط کار مبتنی بر رعایت اصل سه‌جانبه‌گرایی و حفظ و صیانت از نیروی کار از جمله وظایف وزارت کار است. علاوه بر آن، توسعه و توانمندسازی تعاونی‌ها، ایجاد تعادل در بازار کار و حمایت از پایدارسازی مشاغل و برقراری عدالت اجتماعی در حوزه‌های بیمه‌ای، حمایتی و توانمندسازی با رعایت اصول جامعیت، کفایت و فراگیری مبتنی بر قانون بیمه‌گری نیز از جمله دیگر مأموریت‌های این وزارتخانه محسوب می‌شود.

یکی از بخش‌هایی که وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در آن فعالیت می‌کند و وظیفه ایجاد تعادل در آن را دارد، بازار کار

مهارت‌آموزی و اشتغال سربازان، برگزار می‌شود. اولین جشنواره ایده‌های برتر اشتغالزایی و کارآفرینی، ایجاد بهره‌مندی رشته‌های مشاغل خانگی از پوشش بیمه‌ای صندوق بیمه روستاییان و عشایر، تسهیلاتی در پذیرش مهارت‌های تجربی و استاد، شاگردی در مشاغل خانگی، کاهش زمان صدور مجوز مراکز مشاوره و خدمات کارآفرینی به سه روز...

مهمترین اقدامات دولت سیزدهم برای کاهش نرخ بیکاری و رونق اشتغال شامل این موارد است: سیاست فعال بازار کار، سند ملی مهارت‌آموزی و اشتغال کارکنان وظیفه نیروهای مسلح، برگزار می‌شود. تسهیل و تسریع اشتغال و کارآفرینی، تسهیل و تسریع صدور مجوز مشاغل خانگی و صدور مجوزهای مستقل رشته‌های ثبت‌محور، پرداخت حق بیمه بیکاران به بنگاه‌های اقتصادی طرح تعیین وضعیت شغلی اتباع خارجی، شناسایی و توسعه رشته‌های مشاغل خانگی، برگزار می‌شود. چهاردهمین جشنواره کارآفرینان برتر، بازرگانی و تصویب آیین‌نامه توسعه دفاتر مشاوره

شغلی و کارایی غیردولتی، سیاست‌های کلان بازار کار، تهیه پیوست اشتغال برای طرح‌ها و برنامه‌های سرمایه‌گذاری و افزایش خانگی از پوشش بیمه‌ای سازی و راهبری زیست‌بوم اشتغال، تعیین تعهد اشتغال و برنامه‌ریزی برای ثبت بیش از یک میلیون شغل در سامانه رصد اشتغال کشور در قالب سند زیست‌بوم ملی اشتغال، تهیه بسته اشتغال مرزی، ساختاری و نهادی، طراحی و اجرای اطلس الگوی اشتغال کشور، تشکیل قانون کارآفرینان برتر رسمی کشور.

همچنین هدف از راه‌اندازی سامانه ملی اشتغال و کسب و کار کشور تهیه اطلاعات جامع از بازار کار است. از طریق سامانه ملی اشتغال و کسب و کار اطلاعات و داده‌های دقیق و جامع بازار کار و اشتغال در اختیار مدیران ارشد و سیاست‌گذاران کشور قرار می‌گیرد تا بتوانند در طراحی سیاست‌ها و برنامه‌های اشتغال و تنظیمات نهادی بین ذی‌نفعان اصلی بازار کار، از آن بهره ببرند. تدوین اطلس ملی الگوهای اشتغالزایی نیز در واقع مدل‌های اشتغالزایی در هر کشور هستند که اشتغال

در قالب آنها صورت می‌گیرد. بررسی‌های وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی نشان می‌دهد تاکنون در بازار کار کشور چندین هزار الگوی اشتغالزایی شناسایی شده که این الگوها در حال اجرا هستند. در این آیین‌نامه تلاش شده است با به‌کارگیری الگوهای تسهیلگر اشتغال و با همکاری و هماهنگی دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط، فرایند بهبود معیشت مرزنشینان متناسب با ظرفیت‌های محلی آن منطقه طراحی و اجرا شود. تغییر رویه در ایجاد اشتغال در مناطق مرزی و جلوگیری از معافیت‌های فسادزا در آن مناطق با بیش

عکس: سجاد صفری / ایران